

Oulun juhlahiihto on ovella, Oulun Hiihdon 90 vuotta täyttää ainakin "täytetään" maaliskuun 11:ntenä päivänä. Vaikka en ole tämän vanhempi, voisin minäkin muistella ainakin yhtä aitoa vanhanai-kaista Oulun Hiihtoa, mutta annetaanpa olla. Siitä on nimittäin kulunut vasta 40 vuotta. Silloin juhlittiin Oulun Hiihdon 50 ensimmäistä vuotta järjestämällä kilpahihto jäälle. Eletään toivossa, että sormi vielä näpsää kymmenen vuoden kuluttua, pitäähän sinnekin jotain jättää!

Liitosta jäi viime kuulta mieleen, että oululaiset ovat olleet maineessa myös yhden suksen mäenlaskijoina. Sillä lailla, sanoisi Tarva. Kuuluisa voimistelu- ja urheilumiehemme Ivar Wilskman, kouluhallituksen voimistelun ja terveysopin tarkastaja, kertoo kirjoissaan jo vuosisadan vaihteessa, että jo 1860-luvun lopulla ja seuraavalla vuosikymmenellä oli melko tavallista, että koulupojat ja kimmastit järjestivät pohjoispohjalaisissa kaupungeissa, kuten Oulussa, yksityisiä pikkukilpailuja mäenlaskussa. Valmius oli Wilskmanin mielestä jo melkoinen. Samanlaisia mäenlaskukilpailuja järjestettiin myös Vaasassa, Kuopiossa ja Jyväskylässä, mutta Oulun nuorukaiset olivat saavuttaneet hyvän maineen mäen laskemisessa yhdellä suksella! Kirjoittaja lisää, että siihen aikaan mäenlaskijat aina käyttivät yhtä pitkää sauvaa, johon voimakkaasti tukeutuivat.

Ainakaan jälkimmäisessä mäenlaskukilvassa ei ole kysymys hypäämisestä. Sensijaan ei tekstistä selviä, tarkoittiko Wilskman ensin kertoa hyppykilpailuista. Korviini ei ole sattunut kantautumaan minkäänlaista perimätietoa hyppyrimäistä, sitä enemmän kelkka-ikäisiä, jotka kuuluivat senaikaisten nuorten talvisiin huvituksiin.

Hieman myöhemmin Wilskman palaa Oulun hiihtoperinteisiin. Hän kertoo, että hiihtolosuhteet (ja harrastus) Oulussa olivat jo kauan olleet sellaisella tasolla, että koko maailmassa ei löytynyt vertai-

lukohtaa. Hän kuvailee, kuinka muukalainen, joka talvisiikaan vieraili Oulussa, havahtui anivarhain aamu-unestaan omituiseen tahdikkaaseen napsahteluun. Ääntely kertautui uudelleen ja uudelleen häipyäkseen jälleen hetken kuluttua. Äänet syntyivät susten läpsähtelystä katuun ja tälläinen aamumusiikki soi Oulussa ensi lumesta viimeisen lumen sulamiseen. Lisään tähän: oululaiset suksivat töihinsä.

Wilskman puolestaan vaakuuttaa, että missään muualla maailmalla ei kyllä hiihtourheilua harrastettu niin innokkaasti ja yleisesti kuin Oulussa. Hän tiesi kuitenkin, ettei aina ollut ollut näin, vaan että parikymmentä vuotta aikaisemmin — siis 80-luvun puolivälissä — hiihtoharrastus oli huomattavasti vähäisempää.

Sen jälkeen urheilukirjailijamme siirtyy vuoteen 1889, josta Oulun hiihtourheilun historia alkaa.

Edelläolevasta muistuu mieleen, että minun muistini aikana hiihtoharrastus Oulussa on ollut suurimmillaan 30-luvulla, jolloin mm. Lämsärin-teen hiihtomaja ja Maikkulan "kääntöpiiri" syntyivät. Suuri merkitys tavallisen kadun- tai ladunmiehen kannalta olivat myös puulaakihiihdot, joihin me kaikki vuosittain valmentauduimme. Ne olivat kilpailuja ne! Onko niitä enää ollenkaan? Eikö niihin voitaisi palata!

Kuulun niihin nikulaisiin, joiden mieltä on murehduttanut, kun Oulun Hiihdon järjestäjät ovat väheksyneet vanhaa kunniakasta nimitystä Oulun Hiihto ja ottaneet sen paikalle yksinomaan sanan Tervahiih-

to. Luulin jo, että suuret hiihtopomot olivat uskoneet Tapani Nikua, kun itse piirin puheenjohtaja Aaro Luttinen Liitolle antamassaan haastattelussa totesi, että maaliskuussa sauvotaan Oulun Hiihto-Tervahiihto 90. kerran. Ikku-najulisteksiin ilmestyi sitten kuitenkin 90. Tervahiihto. Miksi? Radiokuuluttaja kuuluu olleen paljon tahdikkaampi. Oulun ääniradiossa hän oli ju-

listanut että Oulun Hiihdon jatko, Tervahiihto... Näin kirjeenvaihtajani Tuirasta.

Entäpä kun samasta koväänisestä on kuulunut, että jossain etelässäkin jo hiihdetään perinteellinen Tervahiihto! Eikö ainakin tuo velvoittaisi oululaiset siirtymään nimityskäytäntöön Oulun Hiihdon Tervahiihto tai Oulun h (H) iihhto-Tervahiihto?

Muistoja 40 vuoden takaa, kolme kolmen eri alan hiihtomiestä Oulun 50-vuotisjuhlahiihdossa: runoilija V. A. Koskenniemi selostaja — kuuluttaja — toimittaja Arvo Alanne ja hiihtäjä Juho Ritola. Era Ohtosen Ötersundista lähe ttämä kuva.